

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesgyedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Kiadási napja a kiadónálál lehet B-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
Öt hasznos petitior 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 50 kr.
Nyilvántartó garandó sora 30 kr. — Nagyobb és többnapos hirdetések
juttatásán csak az illetékes.

A lap azonnali részlete s a nyilvántartó részlete minden
közvetlenül s csak az illetékes.

Kiadási napja a kiadónálál lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1881-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Évesgyedre . . . . . 1 , 50 kr.
Egy hónapra . . . . . — , 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz csatolva, — legkésőbb 15. januárig — a nyomtatandó példányok s pontos mértékű tételekkel, melyekből a kiadóhoz be kell küldeni.

Kék László,
kiadó a lapkiadónak.

Horváth Danó,
fel. szerk.

A korupció és ellenszere.

E cím alatt jelent meg a „Posti Napló“ f. 6. 3-ik számában egy nagyon figyelemre méltó cikk, melynek tartalmát annál fogva a szöveg szerkesztési közlésével, a következőkben reprodukáljuk:

„Hogy a köz-, és magán-pénzalapokból úgy nálunk, mint még inkább a de stylo magasztalt idegen kultur-nemzeteknél százazrek, sőt milliók szikasztanak el; hogy a minden kvalifikációsális cenzurán átment jogtudor urak közül számosan károsítják meg büntetlen ügyfeleiket; hogy még a magas szemöldökű bírói karban is találkozunk e fajta szomorú és botrányos példákkal: ez mind nem alterálja annyira aközönöséget, mintha a közigazgatás közvegi részéről történik hasonló vétkes visszaélés. — És miért? Mert a közigazgatás (a megyék), mint az ország tisztí karának főtábor, önkénytelenül az első vonalra helyeztetik még annak ellenlábasai által is, miután csak egy rövid emberkor választ még el azon időktől, midőn a megyei tisztviselő már szünetelésénél fogva, mert nemes ember, tagja az ország szentkoronájának (membrum sacro-regni coronae) döntő hatalmat gyakorolt a minden rangot és osztályt magában foglaló nép összességére fölött. És nem is bízták ám ezen magasra hivatás betöltését akkor mindekkire. Megvolt a kvalifikáció (az értelmi és képzettségi feltétele) a hivatalok minősége szerint; s alig volt például eset arra, hogy jegyzőnek, szolgabírónak, alispánnak más mint jogi diplomával ellátott egyén választatott volna. De megvolt ezenkívül a főbb hivatalok viselőire nézve még egy másik nagyon gyakorlati minőség is, a melyet a törvény a „bene possessionatus“ köllékben jelölt meg. A vagyons ember nem igen csábult el azért, a mire szüksége nincs; ha pedig elcsábult, ott volt egyszerűs mindjárt a kielégítési alap.

Sokszor hallottuk és halljuk azon megjegyzést, hogy a régi tisztviselők ugyeszlólván ingyen, ex nobile officio szolgáltak. Ez azonban nem áll; mert habár 48 előtt kisebb volt is a készpénzfizetés, mint most, de nem kell feledni, hogy az akkori pénzviszonyok és minden forgalmi cikkeknek ehhez mért csak-

lyebb ára legalább is kiegyenlítő a mostani magas arányt; azonfelül pedig (nem is említve, hogy az akkori munka a jelenlegivel távolról sem hasonlítható össze) ott voltak a szokás által nem tiltott szabad adományok, melyeket a nép minden alakban bőszeggel szolgáltattott; ott voltak a számos kiküldetések, zárlatok, metázások, urizások és a többi alkalmakkal bőkezűen osztott napidíjak, a korlátlanul élvezett ingyen-fuvar, a bírói portakész, a bírági osztályok, melyek mellett a csakélyebb fixum jelentősége teljesen háttérbe szorult. — Mindez most természetesen nincs, és rendezett jogállamban nem is lehet. Van azonban e helyet fokozott munkahalmaz, felelősség és fegyelmi eljárás. S ez mind maga rendjén van; de nincs maga rendjén az, hogy az így változott viszonyok mellett a minden idejét és tehetséget kizárólag a hivatalnak szentelni köteles tisztviselő távolról sincs anyagilag kárpótolva az általa hozott áldozatért.

A közigazgatási tisztviselő fizetése által csak felét teszi a szintén nem tulajdonosan döntő királyi bírák fizetésének, s e mellett sem nyugdíj, sem a hivatalban maradásért (bármily jól teljesített is kötelességet) nincs számára biztosítva. Ezen állapot pedig magában immorális; mert a gyengébbeket, a tisztességes megélhetés köllékeit nélkülözöket könnyen eltántorítja; a mi mindenkor bűn marad ugyan, és mint ilyen büntetendő; de a felelősség azért közvetve az államra, a törvényhozásra esik vissza, mely az ily bűnök elhárításáról, a munkát és hűséget megillető kárpótlás biztosítása által nem gondoskodott. — Azért is valóban itt az ideje, hogy ne csak a fegyelmi eljárások hangoztatásának minduntalan, hanem ha megkivánjuk a munkát, megkivánjuk a felelősséget, megkivánjuk a kvalifikációt, adjuk meg azoknak, akik ily feladatok teljesítésére képesítvők, és vállalkoznak, az őket megillető anyagi és erkölcsi biztosítékokat is; és ha ez meglesz, nem fog kéáni utána a jobb, a lehetőleg jó adminisztráció áldása sem; és ez lesz egyszerűs mind a korupció legbiztosabb ellenszere.

Kinek volt hát igaza? az apának-e? vagy a fiának?

Nem csak gyönyörködött, de tanácsos dolog is néha néha a múlt idők eseményeire vissza emlékezni.

Kik a negyvenes évek első felében a közügyek figyelemmel kísérték, emlékezhetnek rá, hogy azon reform eszmék, melyek külső némelyek már tényré lettek, némelyek még most vannak a tényré lehetőség stadiumában, már akkor nagyban foglalkoztatták az elméket.

Az egész országban két párt állt szembe egymással, a. m. a fontolva haladók, akkor úgy nevezett konzervatívok és a szabadelvűek liberalisok pártja.

Magyarország északkeleti szögletén Szatmár és Máramaros megyék a haladók mozgalmak tekintetében az előbbi rendű megyék közül tartottak Szatmárban a Csékei temetőben pihenő már Károlyi Ferenc örök álmait, de szelleme élt és működött a hazafiai lelkeiben. Ama két megyét egy szív, egy lélek kötötte s lel-

kesztette. Mire sokat tett azon körülmény, hogy a reformisták M. Szegedi főispánja azon időben virágzó telepénél állott, s Szatmár megye ifjúsága oda szegült. Az ottani jogtanár, a derék Fataky János országos hírvé tette azon iskolát az által, hogy ő volt a legelső jogtanár a ki a jogot magyar nyelven tanítani legalább kezdte meg, és megmutatta, hogy az anyai nyelven tanítás sokkal sikeresebb, mint a holt latin nyelven tanítás.

Midőn az 1843-44-iki országgyűlésre, a követválasztások történtek, s követi választások kényszeríttek, élénk mozgalmat fejtett ki mindenik párt, s a megyei gyűlések termel, mind maganyri országgyűlések, egy folytatásban több napokon át tartott gyűlésekkel igen tanulságos és gyönyörködött előzetes utazottak főleg a minden szép eszméitől herváló ifjú köteleknek. Halvannagya voltak akkor joghallgatók — juristák — a nevezett főiskolában, köztük 6 r. catholikus.

Nekünk, azon kor ifjainak az az egy esemény jutott, hogy az akkori kor szelleménél fogva, tanácsunk nem elégedett meg azszal, hogy csak a tanácsnok szövegéről hírdessék a tudomány igét, hanem azon kívül is minden módot felhasználunk arra, hogy az ifjúság szívét, lelkét, s kedélyét melesztessék, a belső munkát, hazaszerető képességet. Ők a tanácsnokban tanácsunk, a termek külső színt, testvérünk, barátunk, esztendőnk érkezőbirtokai is voltak. Fentemeltet jogtanár a hét minden napján délelőtt egy folytatásban 2. délután 2. órában 5 óráig és tartott előadást, s csak vasárnap délután tartott szünetet, a délelőtti 3 óráig akkor is megtartotta.

Midőn Máramaros megye évesgyűlése közgyűlésre következett, az az megélt esemény döntő az előadást bevágva így szólott honat: „barátim! a jövő helen — a mi kezdetek is tudják, — megyei gyűlések fognak tartani, valószínűleg 4 vagy 5 nap is egy folytatásban, tartani igen sok és érdekes tárgyat lesznek a gyűlések. Ohajjaim, hogy 600 is eljőjenek mindnyájuk, mert ott igen sokat tanulhatunk. Annál fogva a jövő héten egy fogom tartani a tanácsok, hogy a gyűlésekre elmentessék t. l. nem 6 óráig 11-g, hanem 7 óráig 10-g, és délután nem 2-től 4-g, hanem 3-tól 5-g. Holnap pedig, t. l. vasárnap a délelőtti órák arra fogom fordítani, hogy a tartandó megyei gyűlés tárgyait megfogom önkéntel melesztetni, hogy tájékozva legyenek az azok feletti tartandó pro és contra beszédek megértésére és elbírálatára.

Ugy is lett. Vasárnap délelőtt ott voltunk mindnyájuk. Sorba vette a gyűlésen felvett tárgyakat, kifejtette, felvilágosította azokat szüneti és jogi szempontból. Különbözött kiterjedésű és történelmi nevezetességű lett: „eszméim tisztelet pontja“, melyek akkor az egész országban minden megye külön külön tárgyak. Minden egyes pontnál kifejtette, hogy az a liberalis párt hogy fogja fel? a miért akarja létrehozni? Viszont a conservatív párt miért ellenzi? s mi argumentumokat szoktak felhozni mellette is, ellene is stb. A tárgy sorozatban több rendűl szerelemt, akkor úgy nevezett: gravamenek, s fognak előjönni, melyekre a bécsi kormány és budai helytartóság leiratai adtak okot. Azok közül első helyen fog előjönni egy misztikus követelési érdeklő leirata a bécsi minisztertanácsnak, melyben a mikélelők igazgatóságának szigorúan rumasztatik, hogy r. catholikus ifjúság is bevezessék a joghallgatók közt, s meghagyatik, hogy azokat innen küldjék, mert külföldben iskolákat befogadják áratni. Az iskolák főgondozók és törvénytelen rendeltetett nem tehetik egyebet, mint egyenértő áldás az alispánnak, hogy a többi gravamenekkel együtt terjessze a megyei gyűlés elébe. E szerint az is ott fog előtérteni. Vagy! arra kérte és írtatta az ifjúságot, hogy a gyűlésen bígaddan, férfasan viselje magát, ne demonstráljon egyik párt ellen se. Hallgassa meg nyugodtan a conservatív párt eszméit is, mert — ugymond — az az is jó hazafias, csak hogy fontolva az eszméket haladók, s meg lehet, hogy némely kérdések megfogalmazása a jövőre sokkal fog igazat adni. Felvilágosított az is, hogy miként s ma,

Szentesi Ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetés postai alványúval M. h. u. s. r. Vilmos kiadó hivatalába (Budapest Kalap-utca 6. sz.) küldendő.

"Hymen" című szépirodalmi hetilap első száma megérkezett. Tartalma: Elhagyott téged. Költemény Ábrányi Emilől. — Hogy házasodott meg Fábrius ár a hogy ment férjhez Tuszeldi kisasszony? Elbeszélés Balázs Sándortól. — Az első farsang. Novellák Fokorny Jentől. — A Hymen hírei: Eljegyzések, esküvők. — Farsangi krónika. — Divatújságok. — Mindezt. — Adomák. — A házasság előcsaroka: (Házassági hirdetések; az első számban ötven házassági ajánlat). — Kérdések és feleletek. — Talányok. — Szerkesztői galambposta. — Külön könyvvel a meléklet: A kastély titka. (Angol regény). — A lap közleményeket igér legnevesebb íróknak (Lanka, Balázs, Komócsy, Mikszáth) s költőink (Ábrányi, Pécs) tollából. — Előfizetési Ára negyedévre 1 frt, mely a "Hymen" szerkesztőségének, Budapest, Gyár-utca 15. sz. alá küldendő. A ki előfizet, ingyen közzölhet házassági hirdetés. — A lapot Szentirmai József és Géza szerkesztik.

A közgazdasági bizottság f. hó 15-én főpénzülnöki elnöksége által tartott ülésén tárgyalta a Nógrádi József — nógrádi körjegyző felelőssége azon alapszólattal határozat ellen, mely őt hivatalos hatalommal visszaadta a körjegyzői hivatalától elmozdította. A foglalkozási bizottság azon módosítással fogadtatott el, hogy az elmozdítás legelőbb indokát a képtelenség képezi.

A város kereset-jóváírás ügyeit eldőlő munkádok folyton újabb szép tettekben nyilvánul; a kemény hideg beállta folytán a másodszori téli kiemelés a hó 14-én történt meg a városkás udvarán; összesen 72 szegény részeseit egyenlő adományban. Alkalmasságuknak tartjuk itt még előbbi közleményeink kiegészítésül felmutatni, hogy a karácsonykor felruházott 30 leánygyermek ruháit követően urbolyok voltak kagysók rajzokozólak elkészíteni: Madách Károlyné a leánya Margit, Sárika és Iza s Holtey Izabella k. a. összesen 11 teljes öltönyt; Dancowffy Eleké 3, Fridoczky Lajosné a leánya Maud k. a. s. Harmos Gáborné, Weiss Salamon és Dávidné kettőt; Baintner Ottó és Havas Gyuláné egy-egy öltözet. Továbbá az elölőkön kívül segítettek még Melcher Ferencné, Kacsorics Jenőné, Fölkel Mariaka, Kék Blanka, Aninger Ilona és Mikovényi Oiska k. a. Az ily munkán bizonyára csak áldás lesz, s külön díszre nem szorul.

Az ipariskola gondnokasága ez évben is rendezte a múlt évhez hasonlóan a még most is szép emlékeztetőben maradt iparos bált, amely társadalmi osztályai egy más iránti viszonyosságra s amalgamizációra nem kevésbé befolyást gyakorol. E tárgyban f. hó 15-án tartott meg az értekezlet, melyen elhatározatott, hogy ezen bál a megyeház nagytérben február hó 6-án fog megtartatni. A megyeház nagytérre azért lett a csálra kiválasztva, mert a polgári iskola terme, nem lesz képes ily nagy számú közönséget befogadni, mint a meynyai a bálra igényel. Azon helyzetben vagyunk, hogy a megalakult rendezőség névsorát közzölhetjük. Így elölők: Karlik János, pénztárnokk: Manócsy Alajos és Öregbó Sules Lajos, jegyző: Horváth Danó, biztosi. tagok: Aninger László, Bachár Gyula, Chikán Mihály, Fábry (Vasváry) János, Felsenberg Ignác, Filler Lajos, Fliegl Károly, Gellén István, Irainca József, Kaucsár Márton, Kommerell Gyula, Maklay Sándor, Molnár József, ifj.

Nagy Gábor, ifj. Sules Lajos, Szommer Ferenc és Szatmáryszky Géza arak választottak meg. A megbírók még e hét folytatás fognak szétküldeni. Bárányai mint értekezlet Szerény Gáborné öngyásága fog felkérteni.

A nógrádmegyei Népbank Lencsezen csigó részvényszerűség igazgatósága közli, hogy a f. évi január 9-én tartott igazgató választmányi gyűlése az egyet megbeszélte és felhatalmazással fogva, a real közönség-üzlet az alapszabályok 37.—41. §-ában meghatározott módon és feltételek alatt életbe léptetik, s Nógrádmegyében különösen a lencsezi és füleki járásekban fekvő földterületekre, és szilárd anyagtól készült lencsezi és lencsevári házakra, azok tiszta értékének feléig terjedő jelzálogos kölcsönöket engedélyez, s az erre vonatkozó kérvények gyorsan és pontosan fognak elintéztetni. Lencsezen, 1881. január 10. Az igazgatóság nevében: Báráb A. igazgató.

Rendőri hír. Terényben f. hó 6-án éjjel megrabolták az odaváló kocsmáros pincáját; a tetteseket rögtön elérte a Nemzés. Ugyanis a pincánál kitudult a reggelig megfagyott, a másik valahogy haza tártorgott. de boltirészen fektetés, könnyű volt ráismerni. Mindketten terényi legények voltak.

Ribáry Ferenc Képes Világtörténete. Ribáry Ferenc Világtörténetéből már az 50-ik füzet is elhagyta a sajtót, s így a keleti népek történetét képező I. kötet, a Görögország és Macedónia történetét képező II. kötet egészen, a római birodalom történetéből pedig, vagyis a III. kötetből eddig 14 füzet jelent meg. E harmadik kötettel be lesz fejezve az ókor története, melyet dr. Ribáry Ferenc teljesen kidolgozva hagyott hátra. E kötetből a még hiányzó füzetek rövid idő alatt megjelennek. A közép-kor történetének megírására elkezdte a kiadónak jeles történetírók, dr. Molnár Antal budapesti egyetem, magántanár megnyer. ni. A Képes Világtörténetem e része, a negyedik kötet már munkába van véve, s füzetek az újból kezdve gyorsan követni fogják egymást. A bírálatok, melyek e nagy munkáról kezdettől fogva megjelentek, mind igen előnyösen és bizalommal szólnak. Elismerik, hogy nyelvtanukon a téren ily munka eddig nem létezett, és hogy az nem csupán beltartalmánál fogva, hanem kiállításának díszes következtében is megérdemli a közönség legnagyobb mérvű pártfogását. És bár a szerzőnek közbefoglalt elhalálása folytán nem is töle lesz az egész munka, a buzgó kiadó gondoskodott arról, hogy a mű teljes legyen, és oly erőket nyert meg annak továbbírására, kiknek neve és eddigi irodalmi működése biztosítékot nyújt az iránt, hogy a további kötetek is méltók lesznek az első háromhoz. Szépirodalmi munkáknál a kiadások és elkelt példányok száma nem mindig a mű jelleme mellett tudatoskodnak, de az ily nagyvesséssé és nagyterjedelmű tudományos műveknél a foglalkozásból lehet és kell annak kihasználására következtetni. Már régen hírelt, hogy Ribáry Világtörténete több mint 6000 példányban forog a magyar közönség kezén, s most jelenthetjük olvasóinknak, hogy az első kiadás teljesen elfogyott, nem kapható, és a buzgó kiadó éppen most nyomtatja a II. lenyomatot. Tudomására hozzuk ezt azon számos hazánkfiának, kik már rég szeretnék birni e munkát, de már nem kaphatták meg. Most ismét kapható, mintán a 3. és 4-ik füzet második kiadásban megjelent, s ezt ajánljuk mindazok figyelmébe, kik könyvtárukat e jeles mű megszerzésével gyarapítani akarják.

Rendőri hír. B-Gyarmaton jan. 6-án a Farkas féle kocsmában Csoray János csigás, Vergrini Károly szobor és Kocsy István asszony negédek üzeneteket kaptak. — A sajtó a rendőrség megjelölt a három negédek a városi fogházba kísértette, honnan csak másnap d. u. 2 órákor kerültek ki. — A "zöldkaszorú" című kávéházban (a szecesszió-utczában) is hasonló jelenetek fordulnak elő. — E lebutákat jó lenne a rendőrségnek vizsgálást alá vonni. A 3. írtas negédek azt a jó tanácsot adjuk, hogy a város kocsmázás helyett inkább a legény egyes helyiséget látogassanak sürűben.

2. előző számban
Horváth Danó.

Hirdetmény.

A szecesszió lakartépkészítési részvényszerűségi 1881. évi rendes közgyűlésének határozata f. évi február 20-ik napjának d. u. 10 órája Szecesszió városi tanács-terembe kitűztetve, arra a nevvel részvényszerűségi részvényszerűségi azon figyelemre hívata meg, hogy az alapszabályok 18-ik §-a értelmében minden a közgyűlésben részvenni kívánó részvényes részvényeit a közgyűlés megelőzőleg 8 nap alatt az igazgatóságnak bemutatni tartozik.

1. Előző részvényszerűségi.
  2. Igazgatói jelentés elfogadása.
  3. Egy igazgatósági tag megválasztása.
  4. A felügyelő bizottság megválasztása.
  5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság intézkedéseinek és esetleges indítványainak megvitatása és ezek feletti intézkedés.
  6. Az 1880-ik évi mérleg és számadások megvitatása, és ezek feletti intézkedés.
  7. Az 1880-ik évi tiszta jövedelemről intézkedés és az osztalék meghatározása.
  8. A betétek kamatolásának meghatározása.
  9. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak adandó jelenési díjak tekintetében hozott igazgatósági határozat tárgyalása.
  10. Jegyző és ügyvéd megválasztása.
- Kelt Szecesszióban 1881. évi január hó 11-én.

Terényi István
igazgató.

Bérlési hirdetmény.

B-Gyarmat város tulajdonában tartozó kővári baktár mellett fekvő 76 hasznú réi f. évi február 8-án a városkás tanács-teremben tartandó nyilvános árverés útján 3, esetleg 6 évre a legelőbbet igények bérbe fogadati.

B-Gyarmat, 1881. február hó 14-én.

Berics Mihály,
bíró.

H I R D E T É S E K.

ÉRCZKOPORSÓ RAKTÁR.

Alólírott nál a legnagyobb választékban kaphatók: ércz- és díszmű-koporsók (50 frt 100 frtig); továbbá kész Tafet és Atlasz selyem szemfedelek (15-30 frtig.)

Megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Milován Elek,

kerekedő
B-Gyarmaton.

6-6

Pongó-borok (Champagner).

Az egyedül a fővárosban fennálló pongógyár, mely francia mód szerint gyárt

PRÜCKLER IGNÁCZ, Budapest.

Legelőbb Budapest és a vidékben a legelső Pongó-borok, 1881. évi február 20-án.